

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI

ANONİM ŞİRKETİ

SERMAYESİ : 25.000 TL

İDARE MERKEZİ : ANKARA

İDARE MERKEZİ

Cevaplarda şu işaretlerin tekrarını dileriz :

ANKARA, 17 ARALIK 2010

B.02.2.TCM.0.07.00.04

Risk Merkezi Müdürlüğü

Konu: Risk, Protestolu Senet ve Karşılıksız
Çek İşlemleri Genelgesi Hk.

- İlgi: a) 17 Aralık 2009 tarihli yazımız.
b) 25 Mart 2010 tarihli yazımız eki Risk, Protestolu Senet ve Karşılıksız Çek İşlemleri Genelgesi.

Bilindiği gibi, **kredi limit ve risk bilgileri ile protestolu senet bilgileri**, 1211 sayılı Bankamız Kanununun 44 üncü maddesi ve konuya ilişkin ilgideki Genelgemiz uyarınca bankalar ve diğer mali kuruluşlar ile Bankamız arasında bilgi değişimine tabi tutulmaktadır.

Bu kapsamda, 2010 yılı için kredi limit ve risk bilgilerinin merkezleştirilmesi işlemlerinde bankalarca kullanılan bireysel krediler dışındaki diğer kredilerde firma bazında bildirim esas alınan asgari bildirim tutarı 10.000.- TL., bankalarca kullanılan bireysel kredilerde ise 5.000.-TL olarak belirlenmiş ve bu tutarların üzerindeki limit/risk bildirimleri firma bazında, altındakiler toplu bazda; protestolu senet bilgilerinin merkezleştirilmesi işlemlerinde ise senet bazında asgari bildirim limiti 1.000.-TL olarak belirlenmiş ve bu tutarın üzerindeki protestolar senet bazında, bu tutarın altında kalan protestolu senetler adet ve tutar olarak tek kalem halinde (toplu bazda) dönemsel olarak bildirim konusu yapılmıştır.

Söz konusu limitlerin, bireysel kredilerde 2003 yılından, diğer krediler ve protestolu senetler için 2002 yılından beri değiştirilmediği ve söz konusu yıllardan günümüze kadar olan dönemde fiyat endekslerinde meydana gelen artış göz önüne alınarak, 2011 yılı için;

- i) Bankalarca kullanılan veya aracılık edilen/garanti verilen
 - a. Bireysel kredilerde 8.000 TL,
 - b. Diğer kredilerde 20.000.-TL,
- ii) Diğer mali kuruluşlarca kullanılan kredilerde 8.000.-TL,
- iii) Protestolu senetlere ilişkin asgari bildirim limitinin 2.000.- TL

olarak belirlenmesi uygun görülmüştür.

İSTİKLAL CAD. 10 06100 ULUS - ANKARA

TEL: (90 - 312) 507 50 00 FAKS: (90 - 312) 507 56 40 E-POSTA: iletisimbilgi@tcmb.gov.tr SWIFT: tcmbtr2a

ELEKTRONİK AĞ:http://www.tcmb.gov.tr

Buna göre, 2011 yılında, yukarıda belirtilen asgari bildirim limiti ve üzerindeki limit/risklerin firma bazında, altında kalanların toplu bazda, protestolu senetlerde ise yukarıda belirtilen asgari bildirim tutarı ve üzerindeki protestoların senet bazında, bu tutarın altında kalan protestolu senetlerin toplu bazda, yürürlükteki esaslar dahilinde Bankamıza bildirilmesi gerekmektedir.

Ancak, kredi limit ve risk bildirimlerinde, “Tasfiye Olunacak Alacaklar”ın tamamının, asgari bildirim şartı aranmaksızın, firma bazında bildirim konusu yapılması gerekmektedir.

Ayrıca, Risk ve Protestolu senetlere ilişkin dönem bilgilerinin, eksiksiz ve hatasız olarak, Genelgemizde detaylı olarak verilen alan açıklamalarına uygun şekilde ve öngörülen sürede gönderilmesi gerekmekte olup, aksi takdirde sorumluluk Şirketinize ait olmak üzere bu bilgiler geri bildirim kapsamına alınamayacaktır.

Öte yandan İlgi (b) deki yazımız ekinde gönderilen Risk, Protestolu Senet ve Karşılıksız Çek İşlemleri Genelgemizin 2.sayfasındaki tanımlar kısmında belirtilmiş olmakla birlikte “II.I.Bildirimi Yapılacak Krediler” bölümünde yer alan ve hatalı bildirimlere neden olduğu tespit edilen banka ibaresinin başına “yurt içi” ibaresi eklenmiş ve kredi limit ve risk işlemlerine ilişkin bildirim limitleri, 4.sayfasındaki yurt dışı şubelere ilişkin bildirimlerde yapılacak kodlamalara ilişkin açıklamalar ve 11.sayfasındaki protestolu senetlere ilişkin bildirim limiti ve “Kredi Limit ve Risk Bildirimi Kontrolleri Tablosu” başlıklı Ek:3’deki 3 numaralı alana ilişkin kontrol işleminde yer alan ifade yurt dışı şubeler için “000” olacak şekilde güncellenmiş olup, anılan sayfalar ve protestolu senetlerde **2011 yılı** bildirim dönemlerini ve dönem bilgilerinin Bankamızda olması gereken tarihleri gösterir çizelge ilişikte gönderilmektedir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederiz.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI
İdare Merkezi

Kenan ALPDÜNDAR
Genel Müdür Yardımcısı

Osman Nuri GÖNENÇ
Müdür

Ek: Genelgenin değişen 2., 4. ve 11. sayfaları ile 3 no.lu eki
1 Çizelge

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI

ANONİM ŞİRKETİ
SERMAYESİ : 25.000 TL
İDARE MERKEZİ : ANKARA

İDARE MERKEZİ

Cevaplarda şu işaretlerin tekrarını dileriz :

ANKARA, 25 MART 2010

B.02.2.TCM.0.07.00.04

Risk Merkezi Müdürlüğü

Konu: Risk, Protestolu Senet ve Karşılıksız
Çek İşlemleri Genelgesi Hk.

İlgi: a) 2 Ekim 2007 tarihli yazımız ve eki Risk ve Protestolu Senet İşlemleri Genelgesi,

b) Çek Defterlerinin Baskı Şekline, Bankaların Hamile Ödemekle Yükümlü Olduğu Miktar ile Çek Düzenleme ve Çek Hesabı Açma Yasağı Kararlarının Bildirilmesine ve Duyurulmasına İlişkin 2010/2 Sayılı Bankamız Tebliği.

Bilindiği gibi, 1211 sayılı Bankamız Kanunu'nun 44 üncü maddesi çerçevesinde, Risk Merkezi'nce sağlanacak bilgilerin biçim ve içeriğine, derlenmesine, paylaşılmasına ve diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar, 20 Eylül 2007 tarih, 26649 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak 1 Ekim 2007 tarihinde yürürlüğe giren "Bankalar ve Diğer Mali Kuruluşların Müşterilerinin Risk İşlemleri Hakkında Yönetmelik" ile belirlenmiş ve uygulamaya ilişkin usul ve esaslar da ilgede yer alan Genelgemiz ile düzenlenmiştir.

Diğer taraftan, 5941 sayılı Çek Kanunu, 20 Aralık 2009 tarih ve 27348 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş, 19 Mart 1985 tarih ve 3167 sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanun ile bu Kanunda değişiklik yapan 26 Şubat 2003 tarih ve 4814 sayılı Kanunun Geçici 1 ilâ Geçici 5 inci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı kararları ile bu kararların ortadan kaldırılmasına ilişkin bilgilerin Adalet Bakanlığınca Bankamıza bildirilmesine ve Bankamızca da bankalara duyurulmasına ilişkin esas ve usuller ile diğer hususlar, 5941 sayılı Kanunun Bankamıza verdiği yetkiye istinaden, 20.1.2010 tarih, 27468 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2010/2 Numaralı Bankamız Tebliği ile düzenlenmiştir.

Bilindiği gibi, mülga 3167 sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanun uyarınca, karşılıksız çek keşide eden hesap sahipleri ve karşılıksız kalan çekler ile bunlara ilişkin ödemeler bilgisayar ortamında banka genel müdürlüklerince Bankamıza gönderilmekte ve bu bildirimler Bankamızca birleştirilerek haftalık dönemler itibarıyla tüm banka genel müdürlüklerine yine bilgisayar ortamında duyurulmakta idi.

Ancak söz konusu bilgi değişiminin, 1211 sayılı Bankamız Kanunu'nun 44 üncü maddesi kapsamında yapılması öngörüldüğünden, mükerrer bildirimleri önlemek amacıyla mülga 3167 sayılı Kanunun karşılıksız çeklere ilişkin ilgili hükmüne, 5941 sayılı Çek Kanunu'nda yer verilmemiştir.

Bu çerçevede, karşılıksız çek keşide eden hesap sahipleri ve karşılıksız kalan çeklere ilişkin olarak Bankamız ile bankalar ve diğer mali kuruluşlar arasında gerçekleştirilen bilgi değişiminin 1211 sayılı Kanunun 44 üncü maddesi kapsamında yapılabilmesini teminen, 11 Mart 2010 tarih ve 27518 sayılı Resmi Gazete yayımlanarak aynı tarihte yürürlüğe giren Yönetmelik ile karşılıksız çeklere ilişkin bilgi değişimi "Bankalar ve Diğer Mali Kuruluşların Müşterilerinin Risk İşlemleri Hakkında Yönetmelik" kapsamına alınmıştır.

Anılan Yönetmelik uyarınca, karşılıksız çek bilgileri, bankaların yanı sıra finansman şirketleri, finansal kiralama şirketleri ve faktoring şirketleri ile Kredi Garanti Fonu A.Ş.ye de verilecektir.

Risk ve protestolu senetlere ilişkin uygulama esaslarını belirleyen 2.10.2007 tarihli yazımız ekinde yer alan Bankamız Genelgesi, söz konusu Yönetmelik'teki değişikliğe uygun olarak karşılıksız çek işlemlerini de içerecek şekilde yeniden düzenlenmiştir. Buna göre, Bankamıza yapılacak bildirimler ile Bankamızca yapılacak geri bildirimlerde uyulması gereken esaslar ve kullanılacak format yapılarının yer aldığı söz konusu Genelge ilişikte gönderilmektedir.

Diğer taraftan, 5941 sayılı Kanunun 3 üncü Maddesinin İkinci Fıkrasında belirtilen "karşılıksız" işlemi, muhatap bankanın hamile kanunen ödemekle yükümlü olduğu miktarın dışında çek bedelinin karşılanamayan kısmıyla sınırlı olarak yapılabildiğinden, Bankamıza yapılacak olan bildirimlerde bu hususa dikkat edilmesi ve hakkında karşılıksız işlemi yapılmayan çeklerin Bankamıza bildirilmemesi gerekmektedir.

Ayrıca, Mülga 3167 sayılı Kanunda çek hesabı açılış ve kapanışlarının bildirilmesine ilişkin hükümlere 5941 sayılı Kanunda yer verilmediğinden, Bankamızca çek hesabı açılış ve kapanışlarına ilişkin olarak Bankamıza bildirim yapılmayacaktır.

Öte yandan, 5941 sayılı Çek Kanununun 5 inci Maddesinin 8 inci Fıkrasında çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı kararına ilişkin bilgilerin, güvenli elektronik imza ile imzalandıktan sonra, Adalet Bakanlığı Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) aracılığıyla Bankamıza elektronik ortamda bildirilmesi, bu bildirimler ile bankalara yapılacak duyurulara ilişkin esas ve usullerin, Adalet Bakanlığının uygun görüşü alınarak Bankamız tarafından belirlenmesi hüküm altına alınmış olup, 2010/2

.....yazılantarihli mektubunyaprağı

sayılı Bankamız Tebliği ile ikincil dzenlemesi yapılmıştır. UYAP'a ilişkin çalışmalar tamamlanıncaya kadar söz konusu duyurular mevcut usulde gerçekleştirilmeye devam edecektir.

Yine, muhtelif tarihli talimatlarımızda da vurgulandığı üzere, banka şubelerine başvuran, ancak ek karnesi, kredi kartı, bireysel kredi v.b. talepleri uygun görülmeyen kişilerin Bankamıza ynlendirilmemeleri ile olası sorunlarla ilgili olarak şubelerinizin genel mdrlğnzden görüş almadan Bankamıza başvurmamaları hususunda şubelerinizin uyarılması yerinde olacaktır.

Bilgi edinilerek gereğince işlem yapılmasını ve karşılıksız ek işlemlerine ilişkin olarak tereddüt edilen hususların aşağıda isim ve telefon numarası belirtilen mensuplarımızdan sorulmasını rica ederiz.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI
İdare Merkezi

Dr. Mehmet YRKOĞLU
Başkan Yardımcısı

Dr. ığdem KOĞAR
Genel Müdür Yardımcısı

İrtibat Kurulacak Kişiler

Filiz Ozar (Müdür Yrd.) Tel: (0 312) 507 58 08

Mustafa şenver (Kısım A.) Tel: (0 312) 507 58 18

Ek: 1 Genelge (19 sayfa)
20 Tablo (42 sayfa)